

Jozo Vela
Staroslavenski institut
Demetrova 11
HR-10000 Zagreb
jvela@stin.hr
vjever001@gmail.com

Životopis

Jozo Vela rođen je 1983. u Bugojnu u BiH. Klasičnu gimnaziju završio je u Splitu. Na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je klasičnu filologiju. Poslijediplomski doktorski studij završio je na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci obranom doktorskoga rada *Sintaksa infinitiva i supina u hrvatskome crkvenoslavenskome jeziku*. Zaposlen je na Staroslavenskome institutu u Zagrebu, od 2011. kao znanstveni novak, a od 2018. kao znanstveni suradnik. Od 2021. vanjski je suradnik Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Glavni je urednik *Rječnika crkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije* i voditelj istoimenoga projekta na Staroslavenskome institutu te radni član *Komisije za crkvenoslavenske rječnike pri Međunarodnome komitetu slavista*. Član je Znanstvenoga centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo i suradnik sveučilišnoga projekta *Jezična analiza odabranih ranokršćanskih tekstova*. Svojim izlaganjima sudjelovao je na nekoliko međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova i objavio je nekoliko radova iz područja hrvatskocrkvenoslavenske leksikografije, povijesne sintakse hrvatskoga jezika i tekstologije hrvatskoglagoļjičnih tekstova. U Staroslavenskome institutu sudjeluje u pripremi transliteriranih izdanja hrvatskoglagoļjičnih rukopisa.

Naslov radionice: Revolucionarno postignuće digitalne humanistike: pristup glagoļjičnoj (rukopisnoj) baštini s pomoću strojnoga preslovljavanja glagoļjice

Opis radionice: U radionici će se ukratko predstaviti korpus sačuvanih glagoļjičnih tekstova pisanih hrvatskim crkvenoslavenskim jezikom te njihova (ne)dostupnost široj znanstvenoj, ali i čitateljskoj zajednici. Ukazat će se na ograničenja pri pokušaju klasičnoga strojnog čitanja (OCR) tih tekstova. Zatim će se predstaviti tehnologija strojnoga čitanja rukopisnih tekstova (HTR), odnosno njezina primjena u računalnoj aplikaciji *Transkribus*, koja je razvijena na Sveučilištu u Innsbrucku. Koristeći se mogućnostima koje nudi aplikacija *Transkribus*, prof. dr. Achim Rabus sa Sveučilišta u Freiburgu razvio je sa svojim timom HTR-modele s pomoću kojih se uspješno čita i rukopisna i tiskana uglata glagoļjica, a to je za istraživanje i širu dostupnost hrvatskih crkvenoslavenskih tekstova revolucionaran pomak.

Studenti će se *korak po korak* upoznati s radom u aplikaciji *Transkribus* – od preuzimanja i pokretanja aplikacije, preko učitavanja dokumenata pisanih uglatom glagoļjicom, prepoznavanja polja i redaka s tekstom na njima i mogućnostima ručne prilagodbe rezultata, primjene HTR-modela za strojno čitanje i strojnoga čitanja, pa do mogućnosti izvoza rezultata, odnosno teksta, u željenu vrstu datoteke. Ukazat će se na prednosti i ograničenja primjene aplikacije *Transkribus* na glagoļjične tektove pisane hrvatskim crkvenoslavenskim jezikom te na perspektive daljnjega razvoja strojnoga čitanja glagoļjičnih tekstova.